

Yaratılış ve hikmet üzerine sorular ve cevaplar

Kocaeli/Kandıra'dan Tahsin Yılmaz: "Şu sorular bir arkadaştan geldi. Topluca bir cevap verilebilir mi:

1- Kün feyekûn gerçeği ile Allah'ın kâinatı altı günde yaratması meselesi birbiri ile çelişmiyor mu?

2- Allah insanın burnunu yaratırken zorlanmış mı?

3- Kur'ân'da Allah neden 'biz' diyor? Bu tevhid inancına zıt değil mi?

4- Cinler ateşten yaratıldı; onları cehennemde ateş yakar mı?"

KÜN FEYEKÛN GERÇEĞİ

Kur'ân buyuruyor ki: "O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece "ol" der, o da hemen oluverir."1

Keza Kur'ân, "Gökleri, yeryüzünü ve ikisi arasındakileri altı gün içinde (altı evrede) yaratan, sonra da Arş'a hükümran olan Rahmân'dır!"2 buyuruyor.

Bu iki yaratma biçiminden de Kur'ân çok âyetleriyle haber veriyor. Bu âyetler birbiriyle elbette çelişmiyor. Çünkü:

1- Allah sınırsız kudret sahibi olmakla beraber, aynı zamanda sınırsız ilim, irade ve hikmet sahibidir. Allah bir şeye 'Ol! dediği zaman, yine kendisine ait olan diğer sıfatlar devreye girer. O sıfatlar da hükümlerini icra eder. Dolayısıyla emir çıkmıştır; ilim, irade ve hikmet sıfatları ne zaman olmasını isterse o şey o zaman derhal olur. Yani o şeyin olmasına başka bir engel söz konusu değildir. Emir, hüküm ve kudret Allah'a ait olduğu gibi, ilim, irade, tedbir ve hikmet de Allah'a aittir.

Çünkü Bediüzzaman'ın ifadesiyle "dünya daru'l-hikmettir", "...dünyada Hakîm, Mürettîb, Müdebbir, Mürebbî gibi çok isimlerin iktizâsıyla" eşyanın yaratılması tedricidir, yani zaman ile çerçevenlenmiştir. Bu durum Allah'ın kudretine ve 'Ol!' emrine muhalif değildir.³

Âhiret ise daru'l-kudrettir. "Âhirette ise, hikmetten ziyâde kudret ve rahmetin tezâhürleri için maddeye ve müddete ve zamana ve beklemeye ihtiyaç bırakmadan, birden eşya inşa ediliyor. Burada bir günde ve bir senede yapılan işler, âhirette bir anda, bir lemhada" yaratılıyor. Bediüzzaman Hazretlerine göre Kur'ân, "Kıyametin gerçekleşmesi ise, ancak göz açıp kapayıncaya kadar, yahut ondan da yakındır."⁴ âyetiyle Allah'ın sınırsız kudretinin ahirette zamansız tecelli edeceğini bildiriyor. Çünkü ahiret, kudretin diğer sıfatlardan önce tecelliye sahip olduğu bir âlemdir.⁵

2- Allah'ın ne burnu, ne de başka bir şeyi yaratırken zorlanması söz konusu değildir. Çünkü O'nun kudreti sınırsızdır. O'nun her şeye gücü yeter.

'BİZ' ZAMİRİNDEKİ AZAMET VE NEZAHET

3- Kur'ân'da Allah'ın bazı âyetlerde "biz" zamiri kullanması azametine, izzet ve celâline işarettir.⁶

Keza Kur'ân "Biz" zamiri ile; hem vahyin yüksekliğini, hem vahyi tebliğ etmekle görevli meleğin ve peygamberin mükerrem, mübârek, saygın ve mukaddes hüviyetlerini ve vazifelerini, hem de insan hayatı için vahyin ne denli vazgeçilmez olduğunu ifade etmiş oluyor. Böylece vasıtanın görevdeki sadakatini, ismetini, muvaffakiyetini ve harfiyen emre itaatini gösteriyor. Böylece mükerrem vasıtaların görevlerine bağlılıkları Kur'ân diliyle takdir edilmiştir.

Diğer yandan Kur'ân bir edep ve nezaket kitabıdır. "Biz" zamirindeki nezaket ve nezahet aslâ gözden kaçmamalıdır. Cenâb-ı Hak "Biz" zamirini telâffuz ederek beşeriyete örnek bir davranış modeli sergilemekte; benlik ve enaniyet duygularını çağrıştıran ifadelerin mümkün mertebe nazarımızdan ve hayatımızdan uzak kalmasını irade buyurmaktadır.

CİNLER VE CEHENNEM

4- Cinlerin de Müslümanları ve kâfirleri vardır. İyi amel sahipleri ve kötü amel sahipleri vardır. Onlar da İslâmiyet'e uymakla mükelleftirler. Kur'ân onların da yaratılış hikmetini Allah'ı bilme ve ibadet etme sırrına bağlıyor: "Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım."⁷ buyuruyor.

Cinler için de imtihan söz konusu ise, elbette mahşerde onlar da toplanacaklar, onlar da muhasebeden ve muhakemedan geçecekler ve onların da Cennete ve Cehenneme gitmeleri söz konusu olacaktır. Kur'ân'da Cenâb-ı Hak: "Cehennemi insan ve cinlerle dolduracağım."8 buyuruyor.

Demek anlaşılıyor ki, ateş cinleri de yakacaktır. Ateşten yaratılmış olmaları onları ateşten korumayacaktır. Tıpkı toprak sertleştiği zaman taş gibi olup topraktan yaratılan insanı yaraladığı gibi... Ateşin de basamakları vardır.

Dipnotlar:

- 1- Bakara Sûresi: 117; Yasin Sûresi: 82.
- 2- Furkan Sûresi: 59; Araf Sûresi: 54.
- 3- Sözlür, s. 106.
- 4- Nahl Sûresi: 77.
- 5- Sözlür, s. 106.
- 6- İşârâtü'l-İ'câz, s. 249.
- 7- Zariyat Sûresi: 56.
- 8- Hud Sûresi: 119; Secde Sûresi: 13